

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Eliška Šindelková
Název diplomové práce: Učitel a učebnice: užívání učebnic v hodinách anglického jazyka na druhém stupni základní školy
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Alena Prošková
Oponent diplomové práce: doc. PhDr. Lucie Betáková, M.A., Ph.D.

I. Cíl práce a jeho naplnění:

1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
- 2. Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky**
3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
4. Stanovený cíl nebyl naplněn

II. Struktura práce:

1. Logická, jasná a přehledná
2. Přiměřená
- 3. Uspokojivá**
4. Nevhodná

III. Práce s literaturou:

1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu, přesná práce s citacemi, kritická analýza zdrojů
2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
- 3. Průměrná práce s literaturou**
4. Slabá, chybná nebo nedostačující

IV. Prezentace a interpretace dat:

- 1. Systematická, logická prezentace, originální a důsledná interpretace**
2. Velmi dobrá prezentace dat, úspěšný pokus o jejich interpretaci
3. Uspokojivá prezentace i interpretace dat
4. Neodpovídající prezentace, nedostatečná analýza výsledků

V. Formální stránka:

1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
- 2. Obsahuje drobné formální chyby**
3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků

VI. Jazyková úroveň práce:

1. Výborná
2. Velmi dobrá
3. Dobrá
4. Podprůměrná

VII. Náročnost zpracování tématu:

1. Velmi vysoká
2. Vysoká
3. Střední
4. Nízká

VIII. Přínosy práce:

1. Originální zpracování a názory, předkládá nová zjištění
2. Práce je v daném oboru přínosná, ale neobsahuje originální a nová zjištění
3. Průměrné, omezené využití výsledků práce
4. Nedostatečné, práce nemá jasný přínos pro obor

Vyjádření vedoucí diplomové práce:

Cílem předkládané diplomové práce *Učitel a učebnice: užívání učebnic v hodinách anglického jazyka na druhém stupni základní školy* je přiblížit, do jaké míry a jakými způsoby užívají učitelé anglického jazyka na druhém stupni základní školy učebnice a další typy výukových materiálů. V úvodní kapitole teoretické části diplomantka vhodně popisuje obecné charakteristiky a stavbu školní učebnice, definuje základní školní učebnici ve vztahu k dalším výukovým materiálům a všímá si i jejich základních funkcí v rámci vyučovacího procesu, a to jak z pohledu učitele, tak i z pohledu žáka. Druhá kapitola teoretické části se zaměřuje na osobnost učitele. Hlavním nedostatkem teoretické části práce a zejména její druhé kapitoly je její přílišná obecnost. Diplomantka se zaměřuje zejména na charakteristiky školní učebnice bez rozlišení, pro který vyučovací předmět je daná učebnice určena (po vzoru autorů Průchy a Sýkory, z jejichž publikací vychází). Specifika učebnice anglického jazyka (cizích jazyků) jsou v teoretické části uvedeny pouze formou krátkých komentářů k těmto obecným rysům školních učebnic. V kapitole o učebnicích postrádám zejména detailnější popis stavby učebnice cizího jazyka vzhledem ke zvolenému syllabu, typologii textů v ní obsažených, a u kapitoly o učitelích téměř chybí jakékoliv zmínky o učitelích cizího jazyka. Diplomantka se věnuje popisu osobnosti učitele, jeho hodnotového žebříčku, temperamentu, obecných pedagogických kompetencí a sociálních rolí, které jsou však pro její vlastní výzkum irelevantní.

Kladně hodnotím praktickou část práce, která je věnována vlastnímu výzkumu užívání učebnic učitelích v hodinách anglického jazyka. Diplomanta vychází z přímého pozorování výuky a dotazníkového šetření. Výzkum čerpá z dostatečného množství následových hodin (60) i vyplněných dotazníků (22). Ve shodě se zadáním diplomové práce se během pozorování výuky diplomantka zaměřila na zkoumání poměru práce s učebnicí a bez ní u učitelů s různou délkou praxe a také na to, jaké další materiály v hodinách jazyka učitelé používají. Je škoda, že diplomantka více nevyužila poznatky získané během následových hodin a vedle profilu jednotlivých učitelů se nezaměřila více i na popis učebnic, s nimiž se na základních školách setkala a zejména pak na konkrétní způsoby práce a aktivity, které učitelé v hodinách anglického jazyka s učebnicí realizují. V dotazníkovém šetření vychází diplomantka z dotazníku Zuzany Sikorové, který samostatně upravila pro potřeby svého výzkumu.

Dotazník je věnován obecným otázkám o učitelích, např. pohlaví, délka praxe, aprobovanost, dále zkoumá, jaké učebnice učitel používá, jak je s nimi subjektivně spokojen, jak často a do jaké míry je používá v hodině i během přípravy na hodinu a jakými dalšími výukovými materiály základní učebnici doplňuje. Diplomanta velmi vhodně shrnuje získané výsledky formou přehledných tabulek a grafů, interpretuje je a vyvozuje z nich náležité závěry. V praktické části postrádám zejména bližší specifikaci konkrétních způsobů práce učitelů s učebnicí, to jak podle svých potřeb a potřeb žáků upravují aktivity v ní obsažené a dále, podle jakých kritérií volí další doplňkové materiály a v jaké oblasti výuky jazyka využívají těchto doplňkových materiálů (ať už tištěných nebo audiovizuálních) v největší míře.

Po technické stránce obsahuje práce jen minimum chyb a její jazyková úroveň i grafické zpracování je dobré. Diplomantka si osvojila a prokázala zvládnutí základních dovedností spojených s prací s odbornou literaturou i prováděním praktického výzkumu. Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná známka: velmi dobře

Otázky k obhajobě:

1) Vyberte dva z vámi pozorovaných učitelů s odlišným způsobem práce s učebnicí a popište, v čem spočíval základní rozdíl v jejich přístupu k učebnici a dalším doplňkovým materiálům. Uveďte konkrétní příklady aktivit, které jste měla možnost během následových hodin sledovat.

2) Během pozorování i hodnocení dotazníků jste se setkala s několika odlišnými učebnicemi anglického jazyka. Kterou z těchto učebnic byste si jako učitelka angličtiny vybrala vy, a kterou byste určitě používat nechtěla? Zdůvodněte.

Podpis vedoucí diplomové práce:

Datum: 26. 5. 2014

*nehodící se škrtněte